

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

721. An Resignanti post spolium concedatur restitutio, si resignavit in favorem tertii, à quo spoliatus non fuit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

huc dicitur resignatio libera & spontanea, etiam si Procurator resignavit post spoliationem; cum facta per eum resignatio trahatur ad diem mandati, quando non aderat spoliatus, & consequenter nec vis, nec metus. Paris. n. 38. & ex eo Azor. Adde, quod, ut ibidem, dum constituitur Procurator ad resignandum, Principalis videatur beneficium resignandum habere pro derelicto, juxta dictum Abb. in cir. c. sollicitè. nu. 11. quemadmodum quis constituens Procuratorem ad adeundam hereditatem, eo ipso censetur hereditas adita ex illa animi declaratione. Paris. n. 39. juxta l. Paulus per Procurat. ff. de acquir. hered. & Cujatium l. 1. observat. juris c. 34.

Questio 719. An valida sit & firma resignatio facta post longum tempus à spoliatione, Resignante nihil de spoliatione conquesto?

Respondeo affirmativè; Cessat enim tunc præsumptio violentiæ continuatæ; quia dum nemo præsumatur velle jactare suum, si resignans metu fuisset inductus, de eo conquereretur. Castrop. Azor. ll. cir. Paris. nu. 41. & 42. citans Butrio in c. sollicitè. Menoch. ubi antè. nu. 278. Limitat tamen responsum Paris. à n. 43. si facta fuerit resignatio in favorem tertii, qui non spoliavit, & si de omni casu constet, quod resignans non fuerit conquestus, quia durabat eadem causa metus; durante enim eadè causâ metus voluntas semper dicitur meticulosa. l. 2. c. quod metus causâ. Ac ideo poterit petere talis resignans restitutionem, quando poterit, ut Paris. n. 45. Et resignans post spoliatum, qui non fuit admittus, admittendus erit ad probandum, id se non fecisse, quia timebat, vel vis inferebatur, aut mina. Paris. n. 47. in fine. Argumento c. sollicitè. Quod autem Trid. c. 19. sess. 25. de regular. statuit, ut elapso quinquennio non possit præterens per vim & metum se ingressum religionem, reclamare, etiam si toto illo quinquennio duraverit eadem causa vis & metus, ut censuit S. Cong. Concil. 21. Aug. 1572. dum Concilium quasi præsumptione quadam vult, ut post quinquennium nemo audiat. Id inquam speciale dicit. Paris. n. 46. non trahendum ad præsentem casum. De cetero Castrop. annum statuit, post quem facta resignatio sit firma.

Questio 720. An teneat, & firma sit resignatio facta post spoliatum, ubi resignans pepigisset cum spoliatore, se non acturum possessorio adversus spoliatum?

Respondeo: Esse firmam, & talem non esse restituendum, Paris. cir. q. 5. num. 48. citans Menoch. ubi suprâ remed. 1. n. 261. Card. Paris. conf. 1. n. 151. vol. 1. Abb. in c. sollicitè. de restit. spol. n. 16. Rebuff. & c. potest enim spoliatus cedere actione spolii, Paris. n. 49. juncto n. 84. & 85. (ubi: notanda conclusio communiter recepta, quod actio spolii competens super beneficio potest cedi in favorem alicujus, & ideo potest quis promittere per pactum se non acturum spolio) Azor. loc. cir. cum communi DD. in c. sollicitè. & hoc modo, nempe paciscendo, ut dictum, ei ceditur. Paris. ibidem. Validum autem & firmum est tale pactum, non secus ac firmum est pactum post furtum, ne furti agatur, & ne ablatum restituatur. l. si unus. §. pactam. ff. de pactis, sicut & pactum de non molestando possessorem, ut Menoch. loc. cir. n. 283. Adeo

que & resignatio facta post tale pactum est firma. Paris. n. 50. & 51.

2. Proceduntque hæc à fortiore, si interpositum quoque juramentum; licet enim resignatio etiam cum juramento facta post spoliationem non impediat restitutionem, juramentum tamen præstitum postea de non agendo, impedit, ne possit intentari remedium restitutionis. Paris. nu. 52. citans Abb. in c. sollicitè. in fine. Menoch. ubi antè. n. 287. & 295. Card. Paris. loc. cir. & c. juramentum enim, ut dictum suprâ, debet servari, ubi potest sine interitu salutis æternæ, c. cum contingat, de jure jur. c. quamvis, de pactis in 6. Paris. num. 53. citans D. Tho. 2. 2. q. 89. a. 7. Covar. in cir. c. quamvis. p. 1. §. 6. n. 6. Alciat. in cir. c. cum contingat & c. Unde & patet differentia inter resignationem, pactum, & juramentum facta post spoliationem; resignatio enim spectat jus proprietatis, & non possessionis. Pactum de non agendo possessorio, vel non molestando concernit ipsam possessionem. Paris. cir. n. 53. ex Abb. in c. sollicitè. Neque obstat cir. c. sollicitè, dum à pari procedere censet resignationem, & juramentum facta post spoliationem ad effectum, ut tam hoc, quàm illa dicatur facta ex metu; nam licet præsumatur metus, ut dicitur cir. c. purgatur tamen ille per verba apponi solita à Notariis de stylo in instrumento, in quo dicitur sponte jurasse, nullo metu & c. Paris. n. 54. citans Abb. Butr. & Imol. & alios passim in cir. c. sollicitè. Card. Paris. conf. 5. n. 187. vol. 4. & c. cum hujusmodi præsumptio resultans ex verbis instrumenti tollat aliam præsumptionem legis, juxta l. nam ita divus ff. de restit. in integ. c. literis, de præsump. Paris. n. 55. & hoc, etiam si dicta clausula passim ex stylo potius, & Notariorum consuetudine apponatur citra partium voluntatem. Paris. n. 56. citans Abb. in c. cum contingat. Ruin. conf. 159. n. 16. l. 3. decium & c. quamvis inter pactum, & juramentum metu extorta & alia accedat differentia maxima, nempe quod juramentum etiam in hoc casu servandum, nisi absolutione remittatur, quod in pacto locum non habet. Paris. n. 57.

3. De cetero pactum illud de non agendo possessorio, seu de non molestando intelligitur tam de molestia juris, quàm facti juxta suam significationem. Paris. n. 58. citans Ruin. conf. 48. n. 9. l. 2. Decium, conf. 581. n. 11. addensque nu. 59. ex Menoch. loc. cir. nu. 285. idem esse de verbo controversia, cum eadem sit significatio verborum molestia & controversia, juxta gl. & Bartol. in l. Lucius. §. tres heredes. ff. de pactis. Quod si tamen hujusmodi pactum fieret ante spoliationem, non valeret, & eo non obstante, si postea fuit spoliatus, erit restituendus. Paris. n. 61. citans Abb. in c. sollicitè. eo quod tale pactum esset contra bonos mores. Paris. n. 62. citans l. si unus. §. pacta. ff. de pactis. Card. Paris. conf. 92. n. 21. vol. 4. Pacta autem, quæ sunt contra bonos mores, sunt nulla ipso facto, juxta gl. in c. ult. de pactis, uti etiam ea, quæ præstant materiam delinquendi (uti esset hoc pactum) l. convenire. ff. de pactis. Paris. n. 63.

Questio 721. An resignanti post spoliatum concedatur restitutio, si resignavit in favorem tertii, à quo spoliatus non fuit?

Respondeo affirmativè. Azor. cir. c. 26. q. 7. Paris. cir. q. 5. n. 69. citans plures pro hoc Rota decisiones, contra Cassad. decis. 4. de restit. spol. Rationem dat n. 70. quod licet talis Resignans ces-

serit

ferit jus, dominium & possessionem, non tamen actionem spoli, quæ post cessionem spontaneam duret & vigeat; & de stylo Rotæ nunquam censetur cessa actio spoli, nisi expressè dicatur. Unde licet cesset ratio *cit. c. sollicitè*, militet tamen hæc, quòd non sit renunciatum actioni spoli.

2. Limitat tamen responsum Paris. à n. 72. ut non procedat primò, si resignans post spolum in favorem tertii cederet etiam actionem spoli. Secundò, si constaret resignasse ex aliqua causa, rum enim non esse restituendum ait n. 73. Tertio, si spoliatus fuisset subrogatus in locum Resignatarii, etiam quoad possessionem, ed quòd, cum iste subrogatus, qui eum spoliavit, non possit simpliciter dici tertius; cum sit subrogatus in locum Resignatarii, & sicut non poterat agere contra illum, ita nec contra subrogatum. Paris. n. 75. Quodsi ille tertius, in cujus favorem facta resignatio, post spolum sit subrogatus etiam quoad possessionem, nihilominus adhuc resignantem posse agere de spolio, & non Resignatarium illum, tenet Paris. n. 78. contra Bellam. *decis. 351. sub rubric. de prob. ed quòd subrogatus etiam quoad possessionem non videatur subrogatus quoad actionem spoli, nisi expressè fiat mentio de spolio in subrogatione*, ut Sarn. *ad reg. de triennal. q. 11. n. 13.* attestans hunc fuisse stylium sui temporis apud Paris. n. 79. & quia actio competens spoliato est actio personalis, & ideo non transit in subrogatum, qui nec est læsus, nec spoliatus. Paris. n. 80. citans Rotam in *Pampilon. Prioratus, 11. Maji, 155.* Limitat tamen hoc ipsum Paris. n. 83. ita ut, si mortuo spoliato, Papa conferat, & gratiosè subroget, gratiosè subrogatus possit agere spolio.

Quæstio 722. An post factam spontaneam resignationem spoliatus illo eodem beneficio sit restituendus?

1. Respondeo negativè. Paris. *cit. q. 5. n. 141.* citans Innoc. in *c. super hoc. de renunc. n. 1.* Sarn. *de triennal. q. 24. col. 2.* Rebuff. in *pr. tit. de vi in resign. adhib. Roffiniac. de benef. c. 26. n. 20.* Menoch. *cit. remed. 1. n. 297 & 299.* Navar. in *c. accepta. in opposit. 7. n. 2. de restit. spol.* & Rotam in *Abulens. Canonie. 16. Jun. 1598.* Siquidem ad dandam restitutionem in beneficiis requiritur titulus, ut dictum supra; ille autem, qui spontè resignavit, nullum amplius habet titulum; cum amiserit, nedum titulum, sed etiam possessionem, ut Innoc. communiter receptus in *c. quod in dubiis. de renunc. adeoque non potest agere actione spoli, quæ non competit ei, qui spontè possessionem amisit, ut Abb. in c. cum in literis. de restit. spol. n. 26. & sic notorius defectus impedit restitutionem. Paris. à n. 122.*

2. Limitanda responsio primò: ita ut, si Resignans spoliatur, antequam sit admissa resignatio à Superiore, possit agere spolio; ed quòd, ut renunciatio suum consequatur effectum, debeat à Superiore acceptari, ita ut eà admissio non facta, non perdat beneficium, juxta dicta aliàs, Paris. n. 152. citans Nav. *ubi antè. n. 26.* Menoch. *ubi antè. n. 303.* & DD. communiter in *c. sollicitè.* contra Gl. Innoc. *Hoff. in c. admonuit. & in c. quòd in dubiis.* contrariò nixos fundamento; quòd nimirum per resignationem non acceptatam admittatur possessio & proprietates, eaque præjudicet resignanti, non Superiori.

P. Lauren. Fori Benef. Tom. III.

3. Limitanda secundò: ita ut, si post factam resignationem spoliatus sterilesset in possessione, & dein ejectus fuisset, posset agere de spolio ad recuperandam possessionem, non obstante exceptione resignationis. Paris. n. 156. citans Abb. in *c. sollicitè. n. 8.* Menoch. *ubi antè. n. 299.* Navar. *ubi antè. n. 9. & 12.* & plurimos alios, ed quòd incumbendo post resignationem possessioni, videatur recuperare naturalem. Paris. n. 157. citans Gl. in *c. causum. de præscrip. Calder. conf. 4. de renunc. in fine.* Idem tradit Lott. l. 3. q. 14. n. 89. & 90. ubi: cum ante publicationem resignationis non sit perfectè jus quæsitum Resignatario, Resignans legitime incumbit possessioni; & si spoliatur per tertium, (qualis reputatur omnis, qui diversus est à Resignatario, etiam si, quantum quoad hunc effectum, sit successor illius in beneficio; cum non habeat jus à prædecessore, sed à collatore. Lott. *loc. cit. n. 98.* subjungens n. 99. id intelligendum, nisi lis fuerit cum resignatario inchoata, ed quòd tunc respectu litis, & illius status iste successor non habeatur pro tertio, sed pro eodem, ut Gl. in *c. ult. ut litè pend. v. in isto statu*) competit ei actio spoli. Non requiritur etiam, ut possessio hæc fuerit per quatuor annos, vel etiam per annum, sed sufficere, quòd fuerit per menses aliquot, tradit Paris. n. 158. sic multoties à Rota *decisum referens.* Porro procedere hoc de plano in resignatione in favorem, non verò in ea, quæ fit simpliciter; ed quòd in hac hoc jus statim abdicetur, ait Paris. *nu. 157. juncto n. 159.*

4. Sublimitanda etiam hæc postrema limitatio, ita ut, si resignans post resignationem persistens in possessione spoliatur ab ipso Resignatario, non sit restituendus. Lott. *loc. cit. n. 91.* citans Caslad. *decis. 4. de restit. spol. n. 6.* Paris. n. 160. citans Menoch. *ubi antè. n. 304.* Bursatt. *conf. 4. n. 6. vol. 4.* Rotam in *Albiganens. Canonie. de Januario 1579.* ed quòd tunc cesset hæc actio propter implicitum resignantis consensum ab initio. Lott. *loc. cit. n. 91.* & spoliator dicere possit, possessionem esse suam, & impedire restitutionem. Paris. n. 161. Idem tradit Lott. *loc. cit. n. 92.* fore, si spoliaretur per ipsum Resignatarii successorem. Quod tamen limitat n. 92. hæc ratio: nisi tamen facta proponeretur resignatio sub aliqua conditione per Resignatarium implenda, eà enim non impletà pariter contra eum datur hæc actio; cum hoc casu cesset prætextu ratio præstiti à resignante consensu, Unde jam non fit restitutio, quoties ex actis constat de dominio spoliatoris. Paris. *nu. 162.* citans Natta. *conf. 563. n. 30. l. 3.* Cravet. *conf. 259. &c.* vel quoties de illius dominio constat per sententiam. Paris. n. 163. citans Card. Paris. *conf. 1. n. 163. vol. 1.* Rotam *decis. 3. de restit. spol. in novis. n. 6.* puniendum nihilominus Resignatarium spoliatorem ob violentiam, cum proprià auctoritate non possint occupari spiritualia, juxta *c. causam in fine. de præscrip.* ait Paris. n. 164. citans Menoch. *ubi antè. remed. 13. n. 74. & 75.* Bellam. &c. & spoliatus consequatur damna, & expensas factas ob spolum. Paris. n. 165. citans Menoch. *ubi antè. remed. 1. n. 305.* Innoc. in *c. super hoc. de renunciat. col. 2.* Berojum in *c. sollicitè. n. 24.* quin & contra eundem daretur ipsa actio spoli, si capta esset ab eo possessio licet motà super validitate resignationis. Lott. *loc. cit. n. 94.* citans Rotam *decis. 1. de renunc. in novis.*